

Dizajn i validacija upitnika za procenu znanja bolesnika o neželjenim dejstvima statina

Valentina Opančina¹, Slobodan Janković¹, Gordana Stanić², Miljan Opančina³

¹Univerzitet u Kragujevcu, Fakultet medicinskih nauka, , Kragujevac, Srbija

²Univerzitet u Beogradu, Viša medicinska škola Zemun, , Beograd, Srbija

³Univerzitet odbrane, Beograd, Medicinski fakultet Vojno medicinske akademije, , Srbija

SAŽETAK

Statini su lekovi koji se dobro tolerišu i s obzirom na njihovu veliku upotrebu, još uvek postoje brige o njihovoj bezbednosti. Znanje bolesnika o neželjenim dejstvima statina nije do sada adekvatno ispitivano iako je rekognicija neželjenih dejstava od vitalnog značaja za poboljšanje kvaliteta brige o bolesniku smanjenjem morbiditeta i patnje bolesnika. Cilj ovog rada bio je da razvije i testira validirani pouzdan upitnik koji bi merio znanje bolesnika koji su naterapiji statinima o njegovim neželjenim dejstvima.

Ova multicentrična studija preseka je sprovedena u periodu od 01.03.2015. do 01.04.2016. u apotekama na teritoriji grada Beograda i na Klinici za internu medicinu Kliničkog centra u Kragujevcu. Studijom je obuhvaćeno 300 bolesnika i 20 farmaceuta.

Skala „Znanje bolesnika o neželjenim dejstvima statina“ pokazala je visoku pouzdanost sa vrednošću Kronbahovog koeficijenta od 0.898, dobru konstrukciju i homogenost pitanja. Prilikom nasumičnog deljenja upitnika na dva dela, vrednosti alfa su bile 0.834 i 0.842. Eksplorativna faktorska analiza je ukazala na postojanje dva faktora. Bolesnici su svoje ukupno znanje o neželjenim dejstvima statina ocenili sa 52.7 ± 19.9 na vizuelno-analognj skali.

Na osnovu rezultata ove studije, verujemo da bi ovaj upitnik mogao biti korisno sredstvo za ispitivanje znanja bolesnika o neželjenim dejstvima statina i možepomoći lekarima da identifikuju bolesnike sa nedovoljnim znanjem koji bi trebalo da se dodatno informišu.

Ključne reči: upitnik, statini, neželjena dejstva